

Školský klub detí pri Základnej škole,
Jilemnického ulica 204/11, 929 01 Dunajská Streda

VÝCHOVNÝ PROGRAM

Motto: „Prvé a jediné, čo pre nás všetkých má byť cieľom, je šťastie ľudského rodu.“

J. A. Komenský

Základná škola, Jilemnického ulica 204/11, Dunajská Streda

VÝCHOVNÝ PROGRAM ŠKOLSKÉHO KLUBU DETÍ

Riaditeľ	PaedDr. Peter Gajdoš
Forma výchovy a vzdelávania	poldenná
Druh školského zariadenia	štátne
Výchovný jazyk	slovenský
Platnosť od	01.09.2024
Platnosť do	01.09.2029
Vypracovala	Marianna Fodor

OBSAH

Úvod

1 Ciele a poslanie výchovy

2 Formy výchovy a vzdelávania

3 Výchovný jazyk

4 Tematické oblasti výchovy

4.1 Charakteristika a ciele tematických oblastí výchovy

4.1.1 Komunikácia a práca s informáciami

4.1.2 Sebarozvoj a svet práce

4.1.3 Zdravie a subjektívna pohoda

4.1.4 Spoločnosť a príroda

4.1.5 Kultúra a umenie

Prílohy

ÚVOD

Charakteristika školského klubu detí

Školský klub detí (ďalej len „ŠKD“) je významnou a neoddeliteľnou súčasťou našej školy pre deti prvého stupňa.

Výchovno-vzdelávacia činnosť v ŠKD je zameraná na aktívne a tvorivé využitie voľného času detí, na uspokojenie záujmov žiakov v čase mimo vyučovania. V ŠKD sa okrem oddychových, relaxačných a záujmových aktivít deti pripravujú aj na vyučovanie. Hravou a nenáročnou formou sa pripravujú a upevňujú si svoje vedomosti. Najdôležitejšou súčasťou práce s deťmi v ich voľnom čase je snaha vychovávať ich k tomu, aby vedeli účelne využívať svoj voľný čas.

V ŠKD zameriavame pozornosť na hodnotovú orientáciu, dbáme na zlepšovanie medziľudských vzťahov, podnecujeme u detí morálne vedomie a kladné priateľské vzťahy. S deťmi vykonávame aktivity, pri ktorých môžu rozvíjať svoje zručnosti a schopnosti a učia sa poznávať ľudské hodnoty.

Štruktúra dňa: 11:35 – 13:30 – obed, oddychová činnosť

13:30 – 14:30 – TOV

14:30 - 15:00 – olovrant

15:00 – 16:00 – príprava na vyučovanie (formou utvrdzovania si učiva, didaktickými aktivitami)

16:00 – 16:30 – voľné hry detí

16:30 – 17:30 – večerný klub

Štruktúra dňa je závislá a prispôsobená jednotlivým ročníkom, kde sa dbá na psychickú pohodu a psychohygienu žiakov po výchovno-vzdelávacej činnosti počas dňa.

1 Ciele a poslanie výchovy

Ciele ŠKD sú zamerané na všestranný a harmonický rozvoj osobnosti detí, rozvíjanie ich kľúčových kompetencií, vedomostí, zručností a schopností. K hlavným cieľom patrí i príprava detí na životné situácie, vytváranie pozitívnu klímy, podpora a rozvoj interakčných vzťahov – priateľstvo, spolunažívanie. Osobným vzorom a postojom napomáhať rozvoju sociálneho správania vo všetkých oblastiach rozvoja detí, viesť ich k pravým hodnotám – etiky a morálky, pomáhať deťom k rozvoju rozumových schopností, sebakontroly a plneniu úloh. Zdokonaľovať komunikáciu – ústnu a písomnú, rozvíjať prezentačné schopnosti žiakov, podporovať a hľadať vhodné aktivity na rozvoj spolupráce s okolím i s rodinou, telesnými aktivitami rozvíjať zdatnosť a vytrvalosť.

V oblasti výchovy budeme klásť väčší dôraz na športovú a pohybovú činnosť a pobyt v prírode; zameriame sa na telesnú kondíciu, vytrvalosť a upevňovanie zdravia detí. Žiakov budeme viesť

k rozvíjaniu zručností, kreativity a estetickému cíteniu. Ďalším špecifickým cieľom vo výchove žiakov bude učiť ich správnym zásadám správania sa ku spolužiakom a dospelým, používať pozdravy, vedieť požiadať o pomoc, nevyvolávať konfliktné situácie, vedieť pomôcť spolužiakom pri riešení problémov.

Ciele výchovy a vzdelávania v školskom klube detí sú:

- rozvíjať spôsobilosti kľúčové pre život v 21. storočí v prepojení na ciele a profil absolventa základného vzdelávania,
- rozvíjať spôsobilosti oceňovať voľný čas ako hodnotu, využívať ho zmysluplne a racionálne pre svoj rozvoj,
- rozvíjať spôsobilosti plánovať a vyberať si vhodné činnosti na participáciu, rekreáciu a relaxáciu,
- podporovať inkluzívny a individualizovaný (diferencovaný, personalizovaný) prístup vo výchove a vzdelávaní, v centre ktorého stojí dieťa, jeho osobnostný potenciál a výchovno-vzdelávacie potreby,
- podporovať podnikavosť, iniciatívnosť, tvorivosť a prirodzenú zvedavosť pri poznávaní sveta okolo seba,
- uplatňovať a chrániť práva dieťaťa v spolupráci s rodinou, zriaďovateľom a ďalšími zainteresovanými stranami (partnermi) podieľajúcimi sa na výchove,
- zabezpečiť oddych a relaxáciu detí po vyučovaní v škole,
- rozvíjať záujmy a napĺňať novo-vynárajúce sa potreby súčasných detí,
- podporovať aktivity vzťahujúce sa ku škole,
- zabezpečovať deťom podmienky na prípravu na vyučovanie.

Charakteristika a počty detí v školskom klube detí

ŠKD navštevujú deti, ktoré plnia povinnú školskú dochádzku v základnej škole. Pracuje ako súčasť ZŠ a nachádza sa v budove školy. Skladá sa z heterogénnych oddelení. Výchovný program sa vzťahuje na všetky typy oddelení s prihliadnutím na schopnosti a zručnosti detí.

2 Formy výchovy a vzdelávania

Výchova a vzdelávanie v ŠKD sa organizuje ako poldenná forma výchovy a vzdelávania, ktorá je prispôbená vyučovaciemu procesu:

Ranný klub – 6:30 – 7:30

Denná forma- po ukončení vyučovanie (individuálne 1. až 5.ročník) – 11:35 – 16:30

Večerný zberný klub – 16:30 – 17:30

Organizačné formy výchovy - individuálna, frontálna, skupinová

3 Výchovný jazyk

Výchovným jazykom v ŠKD je štátny jazyk Slovenskej republiky – slovenský jazyk.

4 Tematické oblasti výchovy

Obsahovú dimenziu výchovy mimo vyučovania reprezentujú tri piliere – **personalizácia, inklúzia a subjektívna pohoda**, ktoré sú obsiahnuté v tematických oblastiach výchovy.

Tematické oblasti výchovy

1. **Komunikácia a práca s informáciami (KPI)**
2. **Sebarozvoj a svet práce (SSP)**
3. **Zdravie a subjektívna pohoda (ZSP)**
4. **Spoločnosť a príroda (SP)**
5. **Kultúra a umenie (KU)**

Výchovno-vzdelávacia činnosť v školských kluboch detí je vnútorne prepojená s obsahom a cieľmi základného vzdelávania.

Tematické oblasti výchovy sú kompatibilné so vzdelávacími oblasťami základného vzdelávania.

V tematickej oblasti výchovy *Komunikácia a práca s informáciami* sú integrované dve vzdelávacie oblasti – oblasť Jazyk a komunikácia a oblasť Matematika a práca s informáciami.

Tematická oblasť výchovy *Sebarozvoj a svet práce* je kompatibilná so vzdelávacou oblasťou Človek a svet práce.

Tematická oblasť výchovy *Zdravie a subjektívna pohoda* súvisí so vzdelávacou oblasťou Zdravie a pohyb.

V tematickej oblasti výchovy *Spoločnosť a príroda* sú integrované dve vzdelávacie oblasti – Človek a spoločnosť a Človek a príroda.

Tematická oblasť výchovy *Kultúra a umenie* je kompatibilná so vzdelávacou oblasťou Umenie a kultúra.

Ciele tematických oblastí výchovy sú prispôsobené požiadavkám 21. storočia, záujmom a potrebám súčasných detí i trendom vo svete vzdelávania (digitalizácia, informatizácia, inklúzia, individualizácia a diferenciacia a i.). V tematických oblastiach výchovy sú integrované všetky ciele základného vzdelávania, ktoré boli adaptované vo vzťahu k charakteru výchovy mimo vyučovania a špecifikám výchovno-vzdelávacej činnosti v školskom klube detí v reálnej pedagogickej praxi. Tematické oblasti výchovy sú vzájomne prepojené, prelínajú sa a nevystupujú ako samostatné a izolované časti. Nie sú uzavretým celkom, ale otvorenou

obsahovou dimenziou výchovy mimo vyučovania, čo umožňuje ich aktualizáciu, inováciu a obohatenie v rámci výchovných programov školských zariadení. Napĺňaním cieľov tematických oblastí výchovy sa školské kluby detí plnohodnotne podieľajú na interpersonálnom rozvoji detí a ich príprave na život.

Na úrovni plánovania obsahu výchovy a vzdelávania v konkrétnych školských kluboch detí sa odporúča vzájomné prelínanie a striedanie tematických oblastí výchovy. Tematické oblasti výchovy je možné implementovať v rámci všetkých druhov činností, s rešpektovaním zabezpečenia psychohygieny detí a ich oddychu v čase mimo vyučovania a v čase školských prázdnin. V školskom klube detí sa realizujú najmä oddychová a rekreačná činnosť, záujmová činnosť a príprava na vyučovanie.

1.1 Charakteristika a ciele tematických oblastí výchovy

1.1.1 *Komunikácia a práca s informáciami (KPI)*

Charakteristika (opis) tematickej oblasti výchovy

Verbálna a neverbálna komunikácia, virtuálna komunikácia, efektívna komunikácia, budovanie digitálnej stopy.

Riešenie konfliktov, aktívne počúvanie, prezentačné zručnosti.

Kritické myslenie, riešenie problémov, vyhľadávanie a detegovanie informácií (fakty, argumenty, názor, pocit, hoax), objektivita subjektivita interpretácií, komparácia informácií, overovanie informácií.

Čitateľská, matematická a digitálna gramotnosť.

Ciele tematickej oblasti výchovy Komunikácia a práca s informáciami:

1. Osvojovať si schopnosti prezentačných zručností, diskutovať, obhajovať vlastné názory s využitím analytických zručností a kritického myslenia.
2. Vyjadrovať názory ústnou aj písomnou formou v súlade s komunikačnou situáciou, v rôznom komunikačnom prostredí.
3. Vyjadrovať svoje myšlienky v materinskom aj cudzom jazyku, pracovať s knihou, tvoriť texty rôznych štýlov, tvoriť vlastné texty, pochopiť funkcie písanej reči a porozumieť významu textu.
4. Aplikovať informatickú kultúru založenú na rešpektovaní právnych a etických zásad používania IKT a mediálnych produktov.
5. Používať kritické a analytické myslenie pri poznávaní nebezpečenstva internetu a online prostredia (dostupnosť informácií, strata súkromia, otvorenosť k ľuďom).
6. Rozvíjať jazykové a komunikačné zručnosti s ohľadom na čistotu jazykového prejavu, rozvoja slovnej zásoby a gramatickej správnosti vyjadrovania.

7. Osvojovať si komunikačnú etiku.
8. Využívať matematické myslenie a logické operácie v každodennom živote a štúdiu.

4.1.2 Sebarozvoj a svet práce (SPP)

Charakteristika (opis) tematickej oblasti výchovy

Personalizácia – priestor pre objavovanie a definovanie seba.

Sebadôvera, sebazpoznávanie – kto som, kým sa chcem stať, o čom snívam.

Manažment času (angl. time management), sebadisciplína, pevná vôľa. Budovanie „mojej značky“ – prezentovanie seba.

Mäkké zručnosti (angl. soft skills) – tímová spolupráca, kooperácia, asertivita, tvorivé myslenie, empatia.

Riešenie konfliktov, správne sa rozhodovať, vyjednávanie, atraktivita povolání, nové pracovné pozície, digitalizácia a informatizácia.

Ciele tematickej oblasti výchovy Sebarozvoj a svet práce

1. Prejavovať podnikavosť, iniciatívnosť, tvorivosť a prirodzenú zvedavosť pri poznávaní sveta okolo seba.
2. Osvojovať si zručnosti riešiť konflikty, vyjadrovať svoje postoje a názory na primeranej úrovni empatie a asertivity.
3. Zapájať sa úspešne do bežného života rozvíjaním zručností finančnej gramotnosti.
4. Aplikovať metakognitívne stratégie pri postupoch vlastného učenia sa.
5. Využívať vlastné záujmy na podporu sebarealizácie a voľby povolania.
6. Aplikovať zručnosti kooperácie a spolupráce ako člen tímu, sociálnej skupiny.
7. Nadobúdať pracovné zručnosti v rôznych oblastiach ľudskej činnosti.
8. Byť zodpovedný za pracovné úlohy – dokončiť začatú prácu.

4.1.3 Zdravie a subjektívna pohoda (ZSP)

Charakteristika (opis) tematickej oblasti výchovy

Fyzické zdravie, duševné zdravie, zdravý životný štýl, životospráva, šport, cvičenie, režim dňa.

Motivácia, aspirácie, túžby.

Postoje, názory.

Sila prítomného okamihu, prežívanie svojej pozície – člena tímu, skupiny ako časť rastu, života.

Subjektívna pohoda (angl. wellbeing) ako schopnosť bytia bez strachu, úzkosti, nežit' v obrane.

Pocit šťastia – čo ma robí šťastným, čo mi prináša radosť.

Pocit spokojnosti – zmysel života.

Skutočný život a virtuálna realita.

Ciele tematickej oblasti výchovy Zdravie a subjektívna pohoda

1. Vykonávať činnosti zodpovedajúce svojmu osobnému potenciálu v oblasti pohybových aktivít, športu a telesnej výchovy.
2. Dosahovať duševnú rovnováhu prostredníctvom kompenzácie duševného a fyzického zaťaženia školského vyučovania pohybovými aktivitami.
3. Získať informácie o zdravom životnom štýle a uspokojiť svoje fyzické potreby (spánok, strava, pohyb, odpočinok) vo svojom dennom režime.
4. Využívať svoje osobné záujmy na vlastnú sebarealizáciu a relaxáciu.
5. Využívať svoj talent a nadanie na vyjadrovanie svojej životnej spokojnosti.
6. Mať pozitívny vzťah k pohybovým aktivitám a športu s ich pravidelným začlenením do denného režimu.
7. Získať informácie o situáciách ohrozujúcich zdravie a vedieť poskytnúť prvú pomoc na veku primeranej úrovni. Poznať dôležité linky pomoci.
8. Upevňovať hygienické zásady, návyky základných sebaobslužných činností, poznať kultúru stolovania a aplikáciu zásad slušného správania v praxi.
9. Prejaviť prosociálne zručnosti pri sebaopoznávaní, riešení emočných problémov, mať schopnosť zvládnuť vlastné pozitívne a negatívne emócie, riešiť kvalitu vzťahov s rodičmi, spolužiakmi, učiteľmi/vychovávateľmi.
11. Získať správne návyky držania tela a mať kultivovaný pohybový prejav.
12. Nadobudnúť odolnosť a zdravé sociálne návyky ako prevenciu pred rizikovým správaním.

4.1.4 Spoločnosť a príroda (SP)

Charakteristika (opis) tematickej oblasti výchovy

Hodnoty v spoločnosti, sloboda, demokracia, práva a povinnosti. Ľudské práva.

Sociálne znevýhodnené (vylúčené) skupiny.

Inkluzívny prístup k životu – prijatie druhého za partnera, spoločníka, spolutvorcu.

Medzil'udské vzťahy, tolerancia, akceptácia, rešpektovanie, dialóg, konsenzus, kompromis, lojalita.

Trvalo udržateľný rozvoj.

Planéta Zem.

Vesmír.

Globálne problémy ľudstva.

Ciele tematickej oblasti výchovy Spoločnosť a príroda

1. Utvrďovať etické správanie, prijímanie odlišnosti, občianske postoje a zručnosti ako trvalé aspekty občianskej spoločnosti.
2. Upevňovať vlastné poznanie a aplikáciu spoločenských, kultúrnych a právnych noriem v správaní voči okoliu.
3. Diskutovať o mediálne aktívnych skupinách, ktoré spochybňujú demokratické hodnoty a propagujú extrémizmus v rôznych oblastiach (napr. youtuberi, influenceri propagujúci nežiadúce postoje a názory v rozpore s demokratickými hodnotami a spoločenskými normami).
4. Aplikovať prírodovedné vedomosti a formulovať argumenty na podporu rozhodnutí a odporúčaní súvisiacich so spoločenskými alebo globálnymi výzvami.
5. Demonštrovať zásady environmentálneho prístupu k životnému prostrediu.
6. Rozvíjať abstraktné myslenie smerujúce k pochopeniu podstaty témy a aj experimentovanie a bádanie.
7. Zapájať sa do výberu a realizácie dobrovoľníckych aktivít.

4.1.5 Kultúra a umenie (KU)

Charakteristika (opis) tematickej oblasti výchovy

Kultúrne dedičstvo – tradície, zvyky, obyčaje.

Rozmanitosť a vplyv iných kultúr.

Národná hrdosť, vlastenectvo. Slovensko – moja krajina.

Náboženstvo.

Národnostné menšiny.

Umenie – výtvarné, hudobné, literárno-dramatické.

Sebavyjadrenie cez umenie.

Ciele tematickej oblasti výchovy Kultúra a umenie

1. Aplikovať podnety moderného výtvarného umenia, podnety inšpirované dejinami umenia, podnety architektúry, podnety fotografie, podnety videa a filmu, podnety elektronických médií, podnety dizajnu a remesiel, podnety speváckej a inštrumentálnej činnosti, podnety iných oblastí

poznávania sveta pri vlastnom experimentovaní, rozvíjaní tvorivosti a kreativity postavených na vlastnom zážitku a skúsenosti.

2. Nadobudnúť interkultúrne kompetencie a uvedomovať si vzájomný vplyv rôznych kultúr na Slovensku v kontexte histórie a súčasnosti.

3. Využívať rôzne formy umenia (hudobné, výtvarné, dramatické, tanečné) na vlastné sebavyjadrenie, originálne reflexie skutočnosti, schopnosti kritického čítania a interpretácie.

4. Prejavovať vzťah k ľudovým tradíciám, ochrane a poznávaní kultúrneho dedičstva, poznávaniu kultúrnych hodnôt umenia.

5. Využívať pri komunikácii a interakcii s ľuďmi poznatky o kultúrach, náboženstve a tradíciách národnostných menšín žijúcich na Slovensku.

6. Vnímať umenie a kultúru na základe súčasných kultúrnych procesov a aktuálnych problémov, chápať význam estetických faktorov a estetickéj činnosti v každodennom živote, význam umenia v živote jednotlivca a spoločnosti.

7. Rozvíjať poznanie seba ako euroobčana v oblasti kultúry, využívať skúsenosti muzeálnej a galerijnej pedagogiky.

5 Prílohy

- Školský poriadok
- Vnútorňý poriadok ŠKD
- Deklarácia práv dieťaťa